

41201

NOVE NOVICE

IZ RIBNIŠKO - KOČEVSKEGA KONCA

december 1991 cena 20 SLT št. 15
poština plačana pri pošti 61310 Ribnica

■ STANOVANJA, STANOVANJA...

■ DOLGA POT V ZADOLJJE

■ Vaš intervju: VESNA, LEON IN JERNEJ IZ
KOČEVSKEGA ROGA

■ OPREMA: SINDIKALNA
DEMOKRACIJA ALI TIRANIJA?

FRIZERSKI, KOZMETIČNI
IN PRODAJNI SALON

Angelika

NUDIMO VAM
MODEREN NAKIT
IZ ZLATA IN SREBRA

Zlatarne Celje
Ateljeja za zlatarstvo
Ljubljana

Zlatarne MODIC

Trg 25. maja
Sodražica
tel. 860 - 166

Nakit iz „ANGELIKE“ JE VREDEN
VAŠE IZBIRE IN OKUSA!

R U S S d. o. o.

Grič III/3, 61310 Ribnica

TRGOVINA Z INSTALACIJSKIM
MATERIALOM

Tel.: 061 / 860 - 652
Fax: 061 / 860 - 652

PRODAJNI PROGRAM:

- **INSTALACIJSKI MATERIAL** : voda, elektrika, odtoki, sanitarna keramika (uvoz)
- **STORITVE** : - projektiranje, strokovno svetovanje, montaža vseh instalacij
- servis oljnih gorilcev

**REKLAMNA PRODAJA
ENOROČNE PIPE ARMAL IN KOTLI ZA
CENTRALNO OGREVANJE**

DOSTAVA NA DOM !

NAROČENO DOSTAVIMO V 3 DNEH !

Noli

**Trgovsko
podjetje
d.o.o.**

Šeškova 32, Ribnica
tel.: 863 - 367
fax : 51 - 006

**UGODNE CENE - UGODEN
NAKUP**

- ☒ **bunde za otroke in odrasle**
- ☒ **otroške žametne hlače**
- ☒ **trenerke vseh velikosti**
- ☒ **ženske bluze iz viskoze**
- ☒ **ženske jopice**
- ☒ **pestra izbira jeansa**

**V C K
VIDEO CENTER
KOČEVJE**

Tatjana Špiletič, Šeškova 13
Tel.: (061) 852 - 192

**STRMA JE POT, ČE HOČEŠ DOSEČI VRH !
Vrhunsko v videoteki v veleblagovnici NAMA :**

- ☒ največje število originalnih kaset z odkupljenimi avtorskimi pravicami,
- ☒ kvalitetno snemanje z videokamero po naročilu,
- ☒ presnemavanje kaset,
- ☒ izposoja video playerjev,
- ☒ popusti za člane.

POZOR !

Ugoden nakup rabljenih posnetih videokaset.

Del.čas : vsak dan od 9h - 11h in 14h do 19h,
v soboto od 8h do 13h

Tone ŠPILETIČ
YU-61330 KOČEVJE, Šeškova 13
tel: 061/852 192

OPOZORITE NASE !

**Objavite svoje reklamno sporočilo na tekočem
svetlobnem panoju na veleblagovnici
NAMA**

Obrtniki, trgovci, gostinci, nova podjetja ...

POIŠČITE NAS !

Smo prijazni in vsakomur dostopni !

UVODNIK

Napočil je čas praznikov. Običajno je bil december eno samo praznično pričakovanje. Bolj ko se je prevešal v drugo polovico, bolj smo si dajali duška z nepotrebni nakupi... Okraševanje, darila za najmlajše in najljubše, pa prijatelje, sorodnike...

Kako bomo praznovali letos? Bomo lahko pozabili na vse skrbi, na nezavidljivo debelino denarnic, na naftni embargo, ki nam grozi...

Pravzaprav je eno praznovanje dokončno za nami. Za zmeraj. Malokdo se je sploh spomnil, da je 29. november bil še ne tako daleč nazaj eden glavnih praznikov pri nas, kar smo zaznali predvsem po dva dni dolgem brezdelju. Letošnje praznovanje tega dne se je, razen v Sloveniji in na Hrvaškem, vseeno odvijalo, kar kaže na prav posebno izborni črni humor vodilnih...

Miklavž bo pridne otroke nagradil, poredne pa zastrašil s spremstvom svojih peklenščkov. Prav škoda, da v svetu odraslih dobrega in zla ni mogoče tako preprosto razločiti.

VAŠA UREDNICA

VSEBINA

- UČNE URE SINDIKALNE DEMOKRACIJE
- POSLOVNA STRAN
- DOLGA POT V ZADOLJE
- NOVE NOVIČKE, ČRNA KRONIKA
- VAŠ INTERVJU: Breljih-Zemljičevi iz Starega Brega
- ONIČEVA HIŠA
- PREDSTAVLJAMO VAM: Šolarček, Mesarija Ambrožič
- DOBRO JE VEDETI: Stanovanja, stanovanja...
- ŠOLSKA STRAN
- OGLASI, ŠPORT

NOVE NOVIČKE

NOVE NOVIČKE izdaja Dravinja Z&Š, Slovenske Konjice, Titov trg 3. Na podlagi 6. točke prvega odstavka 38. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 43-544/83) je časopis oproščen temeljnega prometnega davka. Glavna in odgovorna urednica: Darja H. Debeljak. Novinar: Stane Hafnar. Lektorica: Milena Volavšek. Tisk: Marija Jurak, Zreče. Letna naročnina 480 SLT, polletna 240 SLT. Naslov uredništva: Kolodvorska 1, Ribnica, tel. 861-765 od 8.00 - 11.00, ostalo 861-704.

NASLOVNA STRAN

Jernej, edini otrok v Starem bregu globoko v Kočevskem Robu, s svojim ljubljencem psom dobermanom, potomcem svetovnega prvaka.

NOVE NOVIČKE

uredništvo Kolodvorska ul. 1
61310 Ribnica

KUPON ZA BREZPLAČNI
MALI OGLAS DO 20 BESED

Tekst oglasa:

DATUM: _____ ŠTEV. OBJAV _____ 1x _____ 2x
IME IN PRIIMEK _____ ŠIFRA ZA PONUDBO _____
NASLOV _____ PODPIS _____ TELEFON _____

Neodvisnost

UČNE URE SINDIKALNE DEMOKRACIJE

Pol leta po osvojitvi parlamenta je delavska demokracija prodrla tudi v naš, pred demokracijo še posebej ustrahovan konec Slovenije. Če je bilo politično demokracijo še mogoče brez večjih pretresov podrediti interesom dosedanjih centrov moči, je načenjanje gospodarske osnove te moči vsaj po odporih sodeč precej usodnejše. Tako smo bili konec novembra v paradnem konju kočevskega gospodarstva, Opremi, priča krčevitemu odporu poslovnih struktur proti ustanavljanju sindikata Neodvisnost, ki pa je pritiske preživel in shodil. 'Virus' sindikalnega pluralizma se je na našem koncu, kot kaže, že dodobra prijel, saj saj so predstavniki zametkov sindikata v ribniških in kočevskih podjetjih že ustanovili regijski odbor, v kratkem pa naj bi poleg Lika in Opreme svoje odbore Neodvisnosti dobili še kočevska osnovna šola, sodražiški Donit...

Neuspešen poskus zatrtja sindikata v kali

nezadovoljivo in da se pri njej opaža konstanten padeč kakovosti dela, kar v nadaljevanju predstavlja motilni moment v samem poslovanju podjetja. V direktorjevi odločbi je zapisano, da" te delavke nihče od direktorjev programov in služb ne bi hotel vključiti v delovni proces, saj je delavka znana kot oseba, ki ustvarja konfliktno situacije". V odločbi je tudi zapisano, da ne bo upoštevano imenovanje Brelihove za sindikalno zaupnico, saj naj bi zaupniki lahko uživali delovno pravno imuniteto le, če imajo v podjetju tudi članstvo. Direktor je v odločbi tudi ugotavljal, da bi kot začasni presežek morala biti obveščena o tem, da bo čakala doma vsaj tri dni pred odločitvijo, vendar pa naj bi bilo to v primeru Brelihove, ki naj bi dejansko ostala popolnoma brez dela, nesmiselno. Zato nima vstopa v podjetje od dneva odreditve, le ustanovnega sestanka sindikata Neodvisnosti naj bi se lahko udeležila. Predsednik podjetja je v posebnem dopisu predlagal tudi ustanovnemu zboru sindikata Neodvisnosti v

podjetju, naj imenuje drugega sindikalnega zaupnika, saj bi bilo imenovanje Brelihove za zaupnika možno označiti kot poskus vztrajanja na tem, da se onemogoča izvajanje njegovih, ž zakoni in akti podjetja določenih pooblastil. Kakorkoli že, Brelihovi kljub odločbi fizično ni bil preprečen vstop v podjetje in na ustanovnem sestanku sindikata je bila ob navzočnosti predsednika Franceta Tomšiča soglasno izvoljena za zaupnika oz. predsednico sindikalnega odbora v podjetju. Tomšič je bil v Opremi sprejet precej negostoljubno, saj mu predsednik Zajc ni dovolil ogleda podjetja. Predsednik KNSS Neodvisnost je razmere na Opremi označil za absurdne, saj le težko dojame, da se pol leta po sprejetju sindikalne zakonodaje v parlamentu, ki omogoča imenovanje sindikalnih zaupnikov iz sindikalne centrale, ne glede na število članov sindikata v podjetju, s takim odporom spremlja ustanavljanje sindikata. Republiško predsedstvo Neodvisnosti je na predsednika Opreme za vsak slučaj

Že v prejšnji številki NOVIH NOVIC smo napovedali zaplet, ki je nastal z vročitvijo odločbe o čakanju na delo doma g. Vesni Brelih, ki je ravno v tem času ustanavljala odbor sindikata Neodvisnost v Opremi. Svet podjetja je ocenil, da je Brelihova na delovnem mestu 'visokostrokovni delavec' opravljala razne zadolžitve

naslovlilo tudi dopis, da bo proti njemu uvedlo potrebne ukrepe v zvezi z zlorabo njegovega položaja, v kolikor nezakonita odločitev o uvrstitvi sindikalne zaupnice med presežne delavce in prepoved prihajanja na delovno mesto ne bo odpravljena.

Novi sindikat podjetja Oprema se vsem pripetijam navkljub iz dneva v dan povečuje in začinja opravljati svojo normalno sindikalno dejavnost: od evidentiranja primerov kršitve pravic delojemalcev do kršitev iz varstva pri delu in priprave kolektivne pogodbe.

Neodvisnost-KNSS v kočevsko-ribniški regiji

22. novembra so se po ustanovitvi Neodvisnosti v Opremi predstavniki tega sindikata, Franc Tomšič, prof. Orlova in Tone Frantar sešli v poslopju kočevske občine s številnimi predstavniki podjetij iz Kočevja in Ribnice, ki so se želeli seznaniti z dejavnostjo in organiziranostjo tega sindikata iz prve roke.

Predsednik Tomšič jih je seznanil, da je sindikalna demokracija dvojček politične demokracije in da je razmerje članstva v Neodvisnosti proti Svobodnim sindikatom 130 : 400 tisoč. Pri zakonu o lastninjenju naj bi se pokazalo, kateri sindikat je na pravi strani.

Neodvisnost je prvi sindikat v Sloveniji, ki ga je priznala evropska sindikalna konfederacija, konkurenčnemu Svobodnemu sindikatu pa je zameril, da je kljub doseženemu soglasju k zakonu o lastninjenju organiziral pred sprejetjem v skupščini demonstracije pred njo. Na posledice nesprejetja lastninske zakonodaje je opozoril eden od ustanoviteljev Neodvisnosti, Tone Frantar, saj naj bi se po njegovem po podjetjih tudi na tem koncu na veliko prisvajalo in kradlo. Sam je pred časom zavrnil ponudbo za

direktoja SDK v Kočevju, saj je po njegovem v Kočevju dovolj sposobnih domačinov in jih ne bi smeli uvažati iz Ljubljane in čez Kočevski Rog.

Gostje so prisotne opozarjali, da je lojalnost sindikata interesom podjetja potrebna, vendar ne za vsako ceno. Če se grobo kršijo njihove pravice, jih ima sindikat pravico in dolžnost ščititi z vsemi sredstvi.

Ko je sekretarka razložila postopek za pridobitev statusa sindikalnega zaupnika v podjetju, sta pokazala interes za tovrstno imuniteto dva člana Neodvisnosti iz ribniškega Rika in sodražiškega Donita, v večini ostalih podjetij pa si bodo svoje zastopnike izbrali v kratkem. Ustanovljen je bil tudi regijski odbor Neodvisnosti-KNSS, ki naj bi širil idejo delavske demokracije v našem koncu. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Franc Mihič iz Opreme, podpredsednika pa sta postala Vinko Bartol iz Itasa ter Vinko Zajc iz Donita. Sindikalni pluralizem se v precej težkih ramerah torej rojeva tudi pri nas.

Po začetnih izkušnjah in času, v katerem smo, bi si seveda želeli več kooperativnosti, da se v medsebojnih bojih ne izniči še tisto malo volje in optimizma, ki nas drži pokonci. Morda ne bi bilo odveč prispevka o učnih urah sindikata zaključiti z opozorilom iz zgodovine, ki ga je za današnje potrebe aktualiziral prav na nekdanj zgodovinski dan, 29. november, predsednik regijskega odbora sindikata Neodvisnost-KNSS, Franc Mihič:

Nekateri so še za stalinizem,
Goli otok,
Rog.
Voditelj predlaga obsodbo,
'sodniki' ji prikimajo in jo potrdijo,
obtoženega se ne vpraša,
samo izgine.
Na poti v Evropo!?

S.H.

MALI OGLASI

NAJAMEM

* Mlada zakonca brez otrok iščeta stanovanje ali prostore v stanovanjski hiši v Kočevju pod ugodnimi pogoji. Tel.: 851-972 po 16. uri.

ODDAM

* Za poslovne prostore ali mirno obrt primerno stanovanje v pritličju hiše (70 m²) v centru Kočevja oddam enemu ali več najemnikom. Tel.: 853-588.

* V centru Kočevja damo v najem opremljen prostor za trgovino v velikosti a' 50 m². Tel: 851-347.

PRODAM

* Prodam univerzalni rezkar 250x1000, hidravlično stiskalnico 5t, brusilno - polirni stroj, vse z delom (10.000 DEM). Inf. : 862-163, nedelja dopoldne.

* Prodam hrastove plohe, stare 3 leta, 2. klasa, za 450-500 DEM oz. po dogovoru. Inf.: Hočevar Rafko, Prešernova 9, Kočevje ali tel.: 770-128.

**MESARSTVO
BRADAČ**

TZO 71, KOČEVJE
tel. 858 - 100

NUDIMO VAM:

- vse vrste svežega mesa
- pestro izbiro delikates

POSEBNA PONUDBA ZA KONEC TEDNA:

- domača teletina
- jagnetina
- odojek

Gostišče COREL

Jože Corel, Mahovnik 41, Kočevje
tel.: 855-150

- hrana po naročilu, obarvane palačinke
- razne vrste pijač, domača medica

posebna ponudba:

- **KRVAVICE, PEČENICE, TLAČENKA**

Sprejemamo naročila za poroke, slavnostne priložnosti in prednovoletne pogostitve

Za razvedrilo: biljard in balinanje.

Podjetje za projektiranje in gradnjo objektov,
d.o.o. Kočevje, TZO 56, tel. (061) 851 - 385

NUDIMO VAM:

- Izdelovanje projektne dokumentacije za vse vrste stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov.
- Gradnja stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov, vse vrste vzdrževalnih del, urejanje okolice...
- Posredovanje in nadziranje obrtniških del

MI - GRADimo za vas

AVTOZAŠČITA -

AVTOKLEPARSTVO

Dušan Vidervol, Blate 3, Dolenja vas,
tel. 864 - 177

VAŠ AVTO POTREBUJE ZAŠČITO !

- za avtozaščito dajem 3 letno garancijo
- opravljam avtokleparska dela

**KMETIJSKA
ZADRUGA RIBNICA**

Ribnica, Šeškova 15,
tel. (061) 862 - 131,
fax: 861 - 030

**V SVOJIH POSLOVALNICAH IZBIRA,
ZADRUŽNIK, DOM SODRAŽICA IN
SVETI GREGOR VAM PONUJAMO:**

- vse vrste blaga dnevne potrošnje,
- gradbeni material,
- rezervne dele iz programa Zastava in IMV,
- celotni asortiman reprodukcijskega materiala za potrebe kmetijstva po izredno ugodnih cenah.

V naših poslovalnicah boste prijazno in hitro postreženi.

NOVO!

Odkupujemo vse vrste rezanega in celuloznega lesa ter žamanja po ugodnih cenah.

**MESARIJA
NOSE IVAN**

Šalka vas 135, KOČEVJE
Telefon : (061) 851 - 225

- sveža govedina
 - klobase, hrenovke in suhomesnati izdelki domačih proizvajalcev
 - od četrtega dalje sveža domača teletina
- POSEBNA PONUDBA:**

- vakumsko pakiranje mesa za zmrzovanje
- Odrpto tudi v NEDELJO!**

Računovodske
storitve, proizvodnja,
trgovina d.o.o.
Vrvarska 3, 61310 Ribnica
Tel. (061) 862-188, fax
(061) 862-189

OBRITNIKI !

Nudimo vam zanesljivo in strokovno vodenje poslovnih knjig.

Smo konkurenčni v obračunu naših storitev.

Vabimo vas na neobvezen pogovor, kjer se boste lahko celovito seznanili z našo ponudbo.

Kar sem obljubil, še nisem dal

DOLGA POT V ZADOLJE

Zadolje, vasica v sedlu med dvema vzpetinama Velike gore, je sama seveda varna pred poplavami.

Izvir Ribnice, ki je nekoč gnal Rudežev mlin, je varen pod vasjo. Rudež je dal zgraditi most, da je pred vojno osem vzornih zadoljskih kmetij preživljalo 50 vaščanov.

Danes je ta most oz. njegov betonski naslednik na Ugarju ob vsakem večjem deževju pod vodo, vsega trinajstim prebivalcem Zadolja pa se pot do Ribnice raztegne iz petih na več kot 15 km...

Ribnica je začela poplavljeni most na Ugarju po izgradnji zadrževalnika v Prigorici. Projektanti so to možnost sicer predvideli, vendar le ob desetletnih vodah. Zato je bila ob zadrževalniku zgrajena tudi gozdna cesta, naknadno pa je bila zaradi poplavljanja dovoza do vojaških objektov na Ugarju zgrajena tudi obvozna cesta mimo vile Ugar.

Ta obvoznica krajanom Zadolja ob povodnjih seveda nič ne koristi, saj se cesta tik za vhomom v nekdanja skladišča pogrezne globoko pod vodno gladino. Gozdna cesta proti Prigorici na desnem bregu zadrževalnika ostaja sicer nepoplavljena, a je ob tem, da podaljša pot do Ribnice za dobrih 10 km, še slabo vzdrževana.

Dovolj razlogov torej, da so se sicer redki vaščani te, po več tednov na leto od sveta odrezane vasice, spustili v boj za 'staro pravdo'.

V začetku 1988. leta je Anton Adamič v imenu vaščanov poslal na Območno vodno skupnost v Ljubljano dopis, v katerem je to ustanovo opozoril na neizvajanje projektne dokumentacije, po kateri bi morali dvigniti 600 -metrski odsek ceste. Krajanje so se počutili prevarane in ogoljufane tudi s strani predstavnikov občine, ki je dovolila vodni skupnosti delati po svoje.

Tedanje ribniški IS jim je po skoraj letu dni odgovoril, da bo ostal nivo nespremenjen, če pa bo most kdaj pa kdaj poplavljen, naj vaščani uporabljajo odsek ceste čez Prigorico, ki ga bodo v zimskem času tudi pluzili. Ko je voda spomladi 1989 leta za več kot mesec dni zopet zalila most, se je s

NAPIS NA POPLAVLJENI CESTI NA UGARJU:

Zabranjen prolaz, osim za vozila JNA.

pismenim protestom vaški odbor zopet obrnil na občino, od tu pa doslej razen pripravljenosti 'novih' oblasti, da prisluhnejo problemom, ni bilo storjeno nič konkretnega. Vaščani so sedaj vsaj odkrili, da obstajajo projekti za dvig nivoja mostu in da so izjave sedanjega načelnika za gospodarstvo, da še niso izdelani, zavajanje.

Za zavajanje naj bi obstajal tudi razlog: denar za dvig nivoja mostu naj bi bil že zagotovljen, material za nasutje tudi, vendar je vse skupaj šlo za druge namene. Anton Adamič ne trdi, da je bilo vse skupaj porabljeno negospodarno, prepričan pa je, da so vas Zadolje s tem okradli, pripravljen pa je imenovati tudi odgovorne. Vaščani Zadolja imajo povrh še to smolo, da jih v skupščini zastopa poslanec iz Dan, kamor so pred kratkim dobili lepo novo cesto, ki jo poplave ne dosežejo. Tudi zato so se morda pripravljali spoprijazniti le s polovično rešitvijo, po kateri bi nivo mosta namesto za 4 dvignili vsaj za kaka 2 m - toliko, da bo pot v Zadolje daljša morda res le ob desetletnih vodah.

Pa bo nesrečna številka 13, ki označuje število vaščanov Zadolja, res morala pasti še niže, da bodo končno dobili svoj most? Ali pa bo potem morda še dodaten razlog, da ga ne bodo dobili, češ, saj za tako malo ljudi se pa ne spleča držati obljube.

S.H.

Ribnica

DOLOČENI POGOJI NAJEMA
VOJAŠKIH OBJEKTOV

Izvršni svet R Slovenije je občinam poslal natančna navodila, po katerih bo mogoče oddajati vojaške nepremičnine pod upraviteljstvom ministrstva za obrambo.

Po pregledu nepremičnin je jasno, da za potrebe TO v Ribnici ne bo zadržanih veliko objektov, zato bodo proste kapacitete dane v upravljanje občinam in drugim organizacijam, ki za to kažejo interes.

Najemnine se bodo oblikovale po sodno ocenjeni tržni vrednosti, najemniki pa naj bi bili praviloma najboljši ponudniki, razen če se IS republike zaradi nacionalnih potreb ne odloči drugače.

Pogodbe naj bi se sklepale za eno leto, prodaja pa bo možna po opravljeni delitveni bilanci. Interes za najem izpraznjenih skladišč in delavnic je v Ribnici precej velik, zato pa se manjši obrtniki in podjetja v Ribnici že bojijo, da bodo v neenakopravnem položaju v primerjavi z večjim ponudnikom od drugod.

Nameravajo se organizirati in zahtevati zaščito domačih interesov.

Kočevje

KINO POTREBEN ALI NE?

Komite za družbene dejavnosti kočevske občine je poslancem podal obširno obrazložitev organizacijskih, finančnih in programskih problemov Kina.

Komite je mnenja, da se je Kino odločil urediti svoj status sam pod pogoji, ki so ustrezali le njemu ter s tem postavil pristojno družbenopolitično skupnost v skrajno negativen položaj. Komite tudi meni, da se uprava Kina očitno ne more spoprijazniti z dejstvom, da opravlja sicer družbeno koristno dejavnost, pa vendar predvsem profitno, zato bi se v glavnem morala naučiti preživljati sama.

Kljub temu je za pokrivanje negativnih rezultatov našla 'družabnika' v SO Kočevje, ki naj bi pokrila izgubo Kina v prvem polletju. IS je sicer dovolil oddajo prostorov, ki jih Kino za opravljanje svoje osnovne dejavnosti ni potrebovalo, preprečil pa je po njegovem mnenju sklepanje oderuških pogodb za vnaprejšen najem teh prostorov s tem, da je tako soglasje preklical.

V slabem stanju je tudi stavba, zato komite meni, da bi njena prepustitev upravljanja Kinu pomenila njen popoln propad. Obrazložitev se končuje z ugotovitvijo, da je Kočevju kino potreben, kako pa ga obdržati, pa iz kritike Kina kot inštitucije ni mogoče razbrati.

Dolenja vas

POT ZAMAN

V sredo, 27. novembra, se je pred zbiralnico mleka v Dolenji vasi tako kot običajno okrog 18 ure zbrala gruča večinoma starejših vaščanov, ki je nameravala v zbiralnico oddati pravkar namolženo mleko. V zbiralnici naj bi ga pred prihodom mlekarske cisterne ohladili, vendar je zbiralni posodi odpovedalo hlajenje. Hladilnik je bil v okvari že tretji dan, serviserja pa kljub intervenciji na zadrugeto še niso pričakali. Mleka zaradi pretoplega vremena v zbiralnico niso smeli oddati kot pretekle dni, zato so se bili vaščani kljub glasnemu negodovanju prisiljeni s polnimi kanglami vrniti domov. Doma ohlajeno mleko so sicer z jutraj namolženim mlekom oddali naslednji dan, ker pa je bilo slišati marsikatero pikro in grenko tudi na račun celotne pridelave, oddaje in odkupa mleka, bomo tej problematiki posvetili več prostora v eni naslednjih števil NOVIH NOVIC.

Kočevje

**Od kje onesnažena
pitna voda?**

Kočevska SDZ je na postavljeni delegatski vprašanji o virih in posledicah onesnaževanja okolja dobila od pristojnih inšpekcijskih služb in Hydrovoda dobrih deset strani obsegajoč odgovor.

Hydrovod je pojasnil, da hidrološke raziskave ugotavljajo vpliv Gotenice na izvire pitne vode v Osilniški dolini (Črni Potok, Belica, Ribjek, Mirtoviči, Srobotnik), v območju Kostela (Jakšiči, Kotnica, Kobilna Jama, Bilpa) in v okolici Kočevja (Blate, Slovenska vas, Rožni Studenec).

Te vodne vire ogroža onesnaževanje iz neurejenih odlagališč, greznic in gnojišč v naseljih, zato naj ne bi fekalnega onesnaževanja pripisovali samo farmam.

Čiščenje je trenutno potrebno zaradi mehanskega in bakteriološkega onesnaževanja, kemičnega onesnaževanja pa še ni bilo zaznati.

Ker bi pojav takega onesnaženja dokončno uničil vodni vir, išče Hydrovod nove vire v manj naseljenih zaledjih, kjer ni industrije in cest, po katerih se vrši prevoz naftnih derivatov in drugih kemičnih snovi.

UKRADENO NAŠLI V JEZERU

Oktobra je bilo ukradeno motorno kolo, ki so ga pozneje našli v rudniškem jezeru, zažgano in brez uplinjača. Pri pregledu jezerskega dna je bilo opaziti več uničenih delov raznih koles in drugih kovinskih delov, zato je mogoče pričakovati, da v jezeru ukradene stvari končajo kar pogosto.

PONAREJEN TISOČAK

SDK je pri kontroli ugotovila, da se je pojavil bankovec za 1000 SLT, ki je bil ponarejen. Bankovcu za 10 tolarjev je nekdo spretno prilepil dve ničli in tako nastalega tisočaka vnovčil v Kavarni. Bankovec je šel v obtok 27. novembra, kljub temu da je drugačne barve od pravega tisočaka, da je prilepljene ničle mogoče otipati in da beseda deset ni bila prelepljena z besedo tisoč. Ob tolikih razlikah je res presenetljivo, kako lahko miselno jemljemo denar. Še posebej, ker so bili podobni primeri že pogosto zabeleženi v drugih medijih.

OBRTNIKA - PREVARANTA

V Kočevju, pa tudi v nekaterih drugih krajih po Sloveniji, sta se pojavila moški in ženska urejenega videza, ki sta z naročilnicami nabavljala po trgovinah od obutve do tekstila in rož. Predstavljala sta se kot obrtnika iz Domžal, pod priimkom KOS in JAKOPIN, trgovci pa so zaman čakali na plačilo blaga. Kmalu so ugotovili, da ni registrirane nobene obrti pod tem imenom, da ulica ne obstaja in da je tudi žiro račun na naročilnici izmišljen. Več previdnosti trgovcem tudi v takih primerih ne bi škodilo.

ALFA NA STREHO

V času nalivov, 22. novembra, je med vožnjo proti Ljubljani voznik V.K. iz Ljubljane zapeljal s ceste. V nepregledni ovinek pri Srednjih

Ložinah je namreč pripeljal s preveliko hitrostjo, tako da se je Alfa - Romeo 33 po trčenju v drevo obrnila na streho in prevrnjena obležala na cesti. V vozilu je bil laže poškodovan le voznik.

Vesna Brelih, Leon Zemljič in Jernej

Z DELOM NAD DIVJINO IN TIRANIJO

Vesna in Leon sta si s tretješolcem Jernejem uredila življenje v Starem Bregu. V vasi, za katero je slišal le redkokdo, saj so njeni edini prebivalci. 10 km globoko v Kočevskem Rogu jim dela družbo 30 bikov, trop ovac, trije psi in divjad. Na 100 ha zapuščenih pašnikov, travnikov in gozdov so že opazni plodovi petletnega garanja. Spoznanje, da je po dolgem obdobju poniževanj mogoče zaživeti samostojno od lastnega dela, je Vesni vlilo toliko samozavesti, da so se lahko nanjo oprli tudi številni sodelavci v kočevski Opremi. Če je ni zlomila divjina, je ne more niti tiranija...

Kaj je pripeljalo dva meščana v Kočevski Rog?

Vesna: Oba sva Ljubljancana. Moja prva služba je bila v Centru za sodelovanje z deželami v razvoju, od kjer sem zaradi predolgega jezika odšla kar sama.

Takrat še niso metali iz služb in sem se zavestno odpovedala številnim materialnim ugodnostim, ki jih je nudila taka služba.

Leon: V Brežice sva se potem preselila zaradi nove službe in obljubljenega stanovanja, ki ga nisva dobila.

Dali so naju v ambulanto dijaškega doma. Pozneje sva si preuredila bivak v gozdu v zasilno hišo...

Vesna: ...in poleg učiteljevanja v brežiški srednji šoli sva gojila ovce.

Tedaj se je rodil Jernej in iz navdušenja nad ovcami sem začela študirati še živinorejo.

Spoznala sem Zagožna, v začetku osedestih let pa je postala kočevska slavna po oddajanju zemlje.

Najprej so naju odgnali, češ, da nimava denarja. Poznala sem prijatelja ministra za kmetijstvo in z njegovim posredovanjem sem se najavila v Kočevju. Sprejeli so me z vsemi pozornostmi in mi hoteli naprtiti vsaj sorodstvo z ministrom, jaz ga pa še poznala nisem. Takoj smo se zmenili za 100 ha zemlje in kredite. Tukaj nama je bilo najbolj všeč. Prišla sva s traktorjem in nekaj malega orodja.

Leon: Decembra nama pripeljejo 60 telet brez vseh papirjev oz. dokumentov in sena v hlev, ki je bil še skoraj brez strehe. Lotila sva se dela in hlev za silo usposobila.

Vesna: S kooperacijo sva imela neprestano probleme. Razpolagali so z nepovratnimi krediti, ki so jih na naš račun dobili iz republike. Še danes ne veva, do koliko denarja sva bila upravičena in koliko sva ga dejansko dobila, kolikšne marže so si

zaračunavali. Vse je potekalo preko nekakšnih kartic brez dokumentov.

Leon: Če si kaj postokal, so rekli, da mora biti kmet lepo v hlevu in na pašniku in da po pisarnah nima kaj iskati. Komandirali so me tudi, kje moram postaviti kakšno ograjo in se obnašali kot lastniki.

Kako pa je urejeno lastništvo?

Vesna: Hišo in parcelo sva letos odkupila, zemljo pa imava v najemu za trideset let, pogodba pa se obnavlja. Pri oblikovanju pogodbe nisva sodelovala in sva jo podpisala po načelu: podpiši ali pojdi. Od 100 ha je 20 ha travnikov, 30 ha gozda, lo ha sadovnjakov, ostalo so pašniki. Glede na to, da kot hribovska kmetija gojimo več kot dve glavi živine na ha travnikov, nama ne more nihče očitati, da sva slaba kmetovalca.

Še v dolini jih v poprečju gojijo manj. Ob tem, sva prva leta kosila ne s koso, ampak z motorko. Kljub temu, da imava dolgoročno pogodbo, so v program revitalizacije vključili na nama dosdeljeni zemlji novo farmo pitancev. Županu sem povedala, da ni prav, da niso vprašali za mnenje kmetov. Ti programi so le krinka, da pridobivajo

denar iz republike. Na tak način so si nakazali tudi republiška sredstva za odkup hleva in hiše, čeprav jih niso prepisali na naju. Posredovala je inšpekcija in prišlo je celo do poneverjanja kartic...

Leon: Isto je bilo s telefonom. Odobrena so bila sredstva za napeljavo telefona. V Kočevskih novicah je celo že pisalo, da je telefon že napeljan, telefona pa od nikjer.

Denar so preusmerili, češ da nismo pravočasno napravili lukenj. Sam sem izvrtal v treh tednih 90 lukenj za drogeve, naredili poscek, luknje pa še vedno zevajo prazne.

Ste se zaradi takih stvari kam pritožili?

Vesna: Zaračunavanje višjih marž, kot so v pogodbi, sem omenila tožilcu, ki je rekel, da tako neurejenih zadev še ni videl. Sama nisem nameravala o tem govoriti, če ne bi prišlo do podobnih zadev v Opremi. Ne rečem, da od družbe nisva ničesar dobila.

Zamerim pa, da je na račun najinega garanja dobro živelo najmanj dvajset ljudi, ki so medtem imeli čas razmišljati samo o tem, kako bi naju okrog prenesli. Nismo reveži, ampak ne moreva obnoviti niti hiše. Z najinim trudom se okorišča tudi najmanj 200 košut, na naš račun je izpuhtel tudi denar za nasutje ceste...

Leon: Isti ljudje, ki so dopustili, da so se zarastle tolikšne površine, sedaj delajo programe revitalizacije in se kitijo z njimi, hkrati pa obračajo še sredstva. Enostavno jim ni mogoče priti do živega. Kočevje so kar razdelili, ne da bi upoštevali naše želje in izkušnje.

Kako to, da ste se kljub obilici dela in težav odločili za zaposlitev v Opremi?

Vesna: Ugotovila sem, da so nas namenoma izolirali od informacij. Med ljudmi se laže kaj koristnega izve, sama pa imam tudi toliko šol, da bi bilo škoda znanje zadrževati doma. Ni me starah poprijeti za katerokoli delo in rada vidim, da so vidni tudi rezultati.

Direktor Zajc vas je postavil na cesto prav zaradi tega, ker baje ni vidnih rezultatov vašega dela...

Največja napaka našega direktorja je, da v vsem misli, da ima edino on prav. To v nobenem sistemu ne zdrži dolgo. V spor smo prišli zaradi sindikata in presenetljivo je, zakaj so se ga vodilni tako ustrašili. To je prava blamaža in človek pomisli, da mora biti res nekaj narobe, saj se direktor s čisto vestjo ne bi smel tako ustrašiti sindikata. Normalno pa bi bilo, da bi se skušal z njim pogoditi in čim več odnesti od tega.

Kaj vse ste doživeli v Opremi?

Od aprila do avgusta lani sem bila kljub visoki izobrazbi brez mize in stola, v takih pogojih pa je težko kazati rezultate dela. Premeščena sem bila celo med fante v skladišču, kjer sem se na srečo kar znašla. Konec oktobra sem dobila nalogo, da poročam o vsaki uri delovnega časa za 30 dni nazaj. Kljub težkim pogojem sem v kratkem času pripravila zahtevani pravilnik o kakovosti ISO 9000i, čemur so se čudili tudi drugi strokovnjaki. Za vožnjo v službo, kljub temu da ni avtobusa, dobivam povrnjeno le 40 % kilometrino. Višek pa je seveda odpust z delovnega mesta, ki sovpada z ustanovitvijo sindikata Neodvisnost in pa grožnje s fizično preprečitvijo vstopa

v podjetje. No, zaradi tovrstnih direktorjevih potez sem kot kaže v podjetju postala kar popularna, saj se je v kratkem času sindikalnemu odboru, ki ga vodim, pridružilo že skoraj 100 članov.

Leon: O tem, kaj počne Zajc po Kočevju me sprašujejo tudi znanci iz Brežic, saj ga tam poznajo po njegovih metodah še iz direktorovanja v Novem mestu.

Vesna: Obdal se je s sateliti, preko katerih gredo navzdol ukazi, navzgor pa laži.

Leon: Vse to mi izgleda tako kot v Andersenovi pravljici Cesarjeva nova oblačila...

Kako pa se je v kočevsko okolje vživel vajin sin Jernej?

Mama. Preden sem začela hoditi v službo, so ga v šolo v Staro Cerkev vozili lovci. Zadnja dva kilometra od križišča do hiše se je pripeljal pogosto kar sam v starem fičku. Sedaj pa me počaka do štirih v šoli oziroma vrtcu, kjer je pač še odprto.

Oče: Ko se je vozil iz šole še z lovci, se je nekoč zgodilo, da so ga pozabili pripeljati iz šole. Devet kilometrov je prehodil kar peš in prišel domov že proti večeru.

Jernej pravi, da doslej še ni srečal medveda. Toliko za korajžo vsem tistim šolarjem, ki jih je strah morda tistih nekaj metrov do doma.

Stane Hafnar

ZNANE HIŠE

"ONIČEVA HIŠA"

Otvoritvi novega objekta Ljubljanske banke smo v NOVIH NOVICAH že pisali."ONIČEVA HIŠA" je torej prenovljena, s svojo novo podobo pa vzbuja občudovanje in ponos vseh krajanov Ribnice. Ker menimo, da marsikateri krajan ne ve, od kod izvira njeno ime, smo se poslužili dopisa Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki nas je opozoril na njeno zgodovino.

**IZVOR
IMENA "ONIČEVA HIŠA"**

Družinsko ime Onič je znani trgovec v Ribnici izhaja iz Štajerskega. Družinske vezi in poroke, trgovinski obrati v hiši in županstvo Oniča ter kasneje občinski urad v hiši so zaznamovali ime hiše, ki se je vtisnilo med krajanje za označbo domačega imena hiše - kot Oničeva hiša. Vendar bi veljalo opozoriti na najpomembnejšega

prebivalca v zgodovini lastništva hiše, na že obeleženega pomembnega kulturnega ustvarjalca, J. Rusa, rojenega v Ribnici, v prvotni, še ne prezidani in dograjeni hiši na obravnavani lokaciji.

DR. JOŽE RUS/1888-1945/

geograf in zgodovinar, rojen v Ribnici, umrl v taborišču Buchenwald v Nemčiji. Na Dunaju je študiral geografijo in zgodovino, služboval kot suplent na gimnaziji v Kranju in v Celju, nato pa kot honorarni geografsko-statistični referent ministrstva za pripravo ustavodajne skupščine in izenačenja zakonov kraljevine SHS v Beogradu/1919-1922/. V tem času je kot član komisije sodeloval pri izdelovanju zakonskih osnutkov za upravno razdelitev države in oblasti, v narodni skupščini pa kot ekspert v geografsko-statističnih vprašanjih. Naveličana neurejenega življenja daleč od domačih krajev je l. 1924 prevzel mesto knjižničarja v Licejski

knjižnici v Ljubljani/danes NUK/. V začetku l. 1944 ga je okupatorjeva policija priprla in odgnala najprej v Dachau, potem pa že proti koncu druge svetovne vojne v zloglasni Buchenwald, kjer je zaradi popolne izčrpanosti umrl. Po drugih podatkih pa je bil ustreljen na begu.

Svoje obsežno znanstveno delovanje je Rus začel l. 1918 z disertacijo Das Unterkrainer Karstgebiet, to je z regionalno-geografsko študijo s posebnim ozirom na kraške hidrografske pojave. Bistrega uma in spreten pisatelj je v klenem jeziku obravnaval zlasti geomorfološke, hidrografske, demografske in gospodarsko geografske probleme. Reševal jih je včasih na svojstven način in izzval kritiko, ki pa je stvari bila le v prid.

Svoje izrazoslovje je črpal iz živega ljudskega jezika in vpeljal vrsto domačih izrazov in nazivov v znanstveno terminologijo. Njegovemu predlogu se imamo

zahvaliti na primer za naziv Zasavje za ozemlje posavskih gub.

Med številnimi geografskimi spisi, v katerih se vključujejo tudi spisi s historično geografsko vsebino, je tudi Jedro kočevskega vprašanja-Kočevski zbornik 1939. S to študijo, ki sodi med njegove najboljše spise in ne le geografska, temveč tudi zgodovinska in etnografska, dela se je Rus pokazal kot izvrsten poznavalec nekdanjih in novodobnih socialnih in gospodarskih razmer na Dolenjskem in še posebej na Kočevskem.

Etnografski problemi, med njimi zlasti geografski razvoj domačih obrti, so ga zanimali že

od 1.1930, ko je izdal spis Suha roba, brihtna Ribnica in široki svet. Sledili so mu še spisi z etnografskega in temu sorodnega področja, kot so: Vaške table in vaška imena, Lesna domača obrt, tik pred izbruhom druge svetovne vojne pa Suha roba ali ribniški mali človek.

Kot zgodovinar se je Rus skušal posvetiti posebno v tista najstarejša razdobja slovenske in južnoslovanske zgodovine, o kateri nam je ohranjeno najmanj virov. Vendar njegovi drzni sklepi temeljijo na nedokazanih podmenah in niso mogli prepričati. Na trdnejših tleh se giblje Rus v razpravah, ki obravnavajo novejšo dobo zlasti

avtorja Schonlebna in Valvasorja. Mnogo krajših in daljših sestavkov je objavil v dnevnem časopisju, tedenskih revijah in koledarjih. Večina Rusovih razprav je izšla tudi v posebnih odtisih.

V slovenski geografiji je Rus zapisan kot eden njenih najvidnejših in najbolj marljivih predstavnikov. Kot človek je bil eden naših najoriginalnejših kulturnih delavcev, na široko znan, veder, duhovit, trdno zakoreninjen v domačih tleh, po svoji naravi čistokrven in tipičen, energičen in možat Dolenjec". /Svetozar Ilešič/

Vir: "Ribnica skozi stoletja", str. 29, avtor dr. Valter Bohinc

D.D.H

V sodobno opremljene prostore **Oničeve hiše** se je preselila tudi ribniška ekspozitura Službe družbenega knjigovodstva, ki so seveda neprimerljivi s prejšnjimi na Kolodvorski ulici.

Največja pridobitev je nočni trezor, kamor lahko stranke varno oddajo gotovino tudi po zaprtju trgovine ali lokala. Novost so tudi predalniki za obvestila o stanju na ŽR, ki jih je mogoče zaklepati, s tem pa je zajamčena tudi njihova tajnost.

ŠOLARČEK ŠIRI SVOJO PONUDBO

Trgovina ŠOLARČEK je v dobrih dveh letih delovanja na Vrvarski 3 v Ribnici močno razširila svojo ponudbo. Prodajo šolskih potrebščin so sčasoma dopolnili s prostostjo obrazcev in knjig, potrebnih za poslovanje obrtnikov. Pri ŠOLARČKU boste lahko tudi fotokopirali, na pobudo strank pa so ponudbo dopolnili še z bogato izbiro igrač in dekorativnimi predmeti. V ŠOLARČKU se ukvarjajo tudi z designom, grafično pripravo za tisk in ostalimi tiskarskimi in grafičnimi uslugami s katerimi lahko prispevate k poslovnemu ugledu vašega podjetja

ali dejavnosti. V prednovoletnem času vas bo ŠOLARČEK oskrbel tudi z rokovniki, koledarji, planerji in vžigalniki, ki jih lahko podarite svojemu poslovnemu partnerju. Lastnica ŠOLARČKA MARIJA ARKO je tudi ena izmed pobudnikov ribniškega BOŽIČNO-NOVOLETNEGA SEJMA. V okviru katerega bo letos skupaj s TIJANO iz Prigorice v DC 16 priredila 28.12. modno revijo s predstavitevijo artiklov obeh trgovin.

NOVA MESARIJA V DOLENJI VASI

Mesarija AMBROŽIČ v Sušju se je s pestro ponudbo svežega in kvalitetnega mesa že dodobra uveljavila v celotni Ribniški dolini in okolici. Pred kratkim pa je z namenom, da približa ponudbo tudi spodnjemu koncu doline, odprla novo mesarijo v prostorih bivše zadružne mesarije v Dolenji vasi. Strankam je poleg svinjine, govedine, piščančjega mesa in drobovine na voljo tudi dnevno sveža teletina in puranje meso. Mesarija dopolnjuje svojo ponudbo s suhomesnatimi izdelki in delikateso, naročiti pa je mogoče tudi domače svinjske polovice.

Mesarija AMBROŽIČ v Dolenji vasi je odprta vsak dan od 9h do 12h in od 16h do 19h, ob sobotah od 8h do 13h, ob ponedeljkih pa je zaprta.

Telefon: 864 - 139.

Stanovanja, stanovanja...

Prva nakupovalna mrzlica takšnih ali drugačnih družbenih stanovanj je mimo, vloge po prvi vrednosti točke oddane in pogodbe podpisane, sedaj se je začel lov za denarjem.

Vodnevni radijski oddaji je bilo precej govora o špekulacijah pri odkupu pravic do uporabe stanovanja od večinoma starejših stanovalcev, s katerimi bi tisti, ki jim ostaja denar, želeli na dolgi rok dobro zaslužiti. **Ministru Jazbinšku** tovrstni oglasi v časopisih ne delajo sivih las in prodajalce stanovanjske pravice opozarja, da bodo šli na slabše, kupce pa, da jim bo večino pričakovanega dobička pobral davek. Davek na nepremičnine, ki ga bo potrebno plačevati letno, vznemirja tudi vse tiste, ki so se kot imetniki stanovanjske pravice sami odločili za nakup stanovanja. Lako bi se namreč zgodilo, da bo država v stalnem pomanjkanju denarja bodoče lastnike prav pošteno obdavčila. Precej visoke lahko sčasoma postanejo tudi mesečne anuitete za odkup stanovanja na obroke, da o precej visokih neprofitnih najemninah, ki jih bodo lahko določali po lastni presoji lastniki, niti ne govorimo posebej. Iz posvetov, ki jih je v našem koncu organizirala SSS, pa smo za bralce **NOVIH NOVIC** izluščili nekaj koristnih nasvetov od res kompetentnih razlagalcev zakona:

* Lastniki stanovanj morajo imetniku stanovanjske pravice, ki se želi izseliti, plačati kupnino ob izselitvi po tedanji vrednosti točke. Vsi drugačni dogovori so možni le ob obojestranskem soglasju,

* Lastna udeležba pri dodelitvi stanovanja se odšteje od kupnine ali pa se povrne v dveh letih v gotovini,

* Imetniki stanovanjske pravice v nacionaliziranih stanovanjih ne morejo uveljavljati zahtevkov do sprejetja zakona o denacionalizaciji oz. delitvene bilance. Po enem od skupščinskih predlogov bi bilo stanovanja kmalu sicer možno odkupiti, sredstva pa se naj bi zadržala na posebnem računu do delitvene bilance,

* Pravilnik o bodočih najemninah za tiste, ki ne bodo odkupili stanovanj, naj bi začel veljati v januarju 1992. Neprofitne stanarine naj bi dosegale 3,6 - 3,8 % povprečne letne vrednosti stanovanj, kar je skoraj trikrat več kot je sedanja stanarina. Podjetja in fizični lastniki bodo lahko zaračunavali še za 50 % večjo profitno najemnino, vsaka višja stanarina pa se bo smatrala za oderuško in zato nedopustno.

Vsi, ki so podpisali pogodbo za nakup stanovanja do 15. v mesecu, jim za tekoči mesec ni potrebno plačati stanarine.

Anketa

Naključne sogovornike smo na kočevskih in ribniških ulicah pobarali, kako so se odločili glede nakupa stanovanja:

Mira Šmalc iz Bračičeve ulice še ne ve, koliko bi morala plačati za odkup enosobnega stanovanja. Odkupila bi ga, če bi imela denar, na kredit pa ne.

Lucija Favjan iz Kidričeve kot samohranilka s tremi otroki ne razmišlja o odkupu dvosobnega stanovanja. Pozanimala pa se je, da bi za odkup v enkratnem znesku potrebovala 441 tisoč tolarjev, za obročno pa za polog 71 tisoč.

Ana Toič iz Kidričeve bo 770 tisoč SLT za dvosobno stanovanje odplačevala 20 let, za plačilo pologa pa si bo denar najbrž sposodila.

Ladislav Baloh gradi hišo, zato stanovanja ne bo odkupil. Če bodo ugodne obresti za kredit, je mogoče, da se bo ob zapustitvi stanovanja odločil za kredit v vrednosti 40 % vrednosti stanovanja, do katerega je po nekaterih informacijah upravičen.

Irena Robič iz Turjaške se je odločila, da bo dvosobno stanovanje odplačevala 10 let in računa, da bo 80 tisoč SLT za polog uspela zbrati pravočasno.

Zlatka Jarc iz Kolodvorske ulice je vložila zahtevek za odkup v enkratnem znesku, do 10 500 DEM pa namerava priti s prodajo avta, če ne bo trg tedaj preveč zasičen.

Bahri **TOPOLAJ** iz Prijateljevega trga kot edini hranilec družine Inlesovega stanovanja ne more odkupiti zaradi pomanjkanja denarja. S podjetjem bo podpisal najemniško pogodbo.

Matjaž Nuvčič iz Prijateljevega trga z nizko plačo komaj uspe pokrivati stanarino, zato o nakupu enosobnega stanovanja ne razmišlja. Stanovanje je tudi premajhno za štiričlansko družino.

OBISK PRI GOSPODU BOJANU LIKARJU

Pri literarnem krožku smo se odločili, da vam predstavimo g. Bojana Likarja. Verjetno ga že vsi poznate kot duhovnika farne cerkve sv. Štefan v Ribnici. Zanimalo me je njegovo sodelovanje z našo osnovno šolo.

Zadnje čase vas videvamo na šoli. Bi nam lahko povedali vzrok tega?

Vodstvo šole je prosilo za sodelovanje pri šolskem programu oz. predmetih, ki se tičejo etičnega in moralnega življenja. **Duhovniki moramo pomagati mladim ljudem, da ta leta lepše preživijo in si zagotovijo lepšo prihodnost.** Sodelovanja s šolo sem zelo vesel, kajti skupaj bomo našli enotni jezik pri usmerjanju in vzgoji mladih za samostojno življenje.

Kako se razumete z učenci?

Moram reči, da se razumem dobro. Mladi in živahni, kot je normalno za vsakega mladega človeka. Pozneje, ko se bom z njimi dalj časa srečeval, bom lažje rekel kaj o mojem razumevanju z njimi. **Mladi so moja velika ljubezen in trudim se, da bi jim to ljubezen posređoval. Kako mi to uspeva, je težko odgovoriti.** Mislim, da se bo prijateljstvo, če se bomo več srečevali, še poglobilo.

Se vam zdi dobro, da ste povezani s šolo?

Zdi se mi celo nujno potrebno. Otroke smo doslej vzgajali v dvojnem duhu, slišali so več resnic - v šoli eno, pri verouku drugo. V tem sodelovanju vidim veliko

dobrega in na ta način bomo mladim najbolj koristili. Upam, da se bo to sodelovanje v bodoče samo še poglobljalo.

Kateri predmet učite?

Včasih se je temu predmetu reklo družbeno-moralna vzgoja, po novem pa ga imenujejo **ETIKA IN DRUŽBA.** Bistvo je v tem, da mlademu človeku pomaga do spoznanja, kaj je dobro in kaj je slabo. Usmerja ga k dobremu, da bi v tem našel svoj smisel in srečo, po kateri vsak človek teži.

Kako se razumete z učenci, ki ne hodijo v cerkev?

Po nekaj urah srečanj z njimi težko rečem, kako se razumem, ker še nismo imeli takega posebnega stika. Ena ura na teden je malo. Razlika med učenci je morda v tem, da tiste, ki že več let hodijo k verouku, bolje poznam, z drugimi pa se šele spoznavam. Želim pomagati enim in drugim, vernim in tistim iz nevernih družin, da bi prišli do življenjskih vrednot, na katerih bi gradili svoje življenje.

Kako vas kličejo učenci-tovariši ali gospod?

Tisti, ki hodijo k verouku, vedo, da sem duhovnik in me kličejo gospod, kot kličemo vse duhovnike. Ostali tega ne vedo in tega izraza ne uporabljajo, vendar tudi besede tovariši ne slišim pogosto. S tem si ne belim

glave. Pomemben je odnos, da gre za neko spoštovanje med učencem in učiteljem ali duhovnikom in učencem.

Kakšna je razlika med poučevanjem verouka in pouka?

Pri verouku gre v prvi vrsti za to, da se človeku pomaga spoznati verske resnice in utrjevati vero. Pri pouku v šoli pa je namen ta, da bi pomagal mladim ljudem osvetliti nekatera vprašanja, s katerimi se v življenju sreča vsak človek. To področje spada k splošni izobrazbi (npr. vrste verovanj v svetu).

Čeprav je malo hitro, vam želim lep božič in srečno novo leto. Kaj pa bi zaželeli vi učencem in učiteljem za te praznike?

Božič je velik krščanski praznik, ko je na svet prišlo novo upanje z novorojenim Odrešenikom. Od trenutka, ko je Bog postal človek, v ljudeh ni več prostora za obup, saj prinaša luč v temo sveta in življenje vsakega človeka. Iz srca želim vsem učiteljem in učencem, da bi globoko doživeli skrivnost božične noči in bili deležni miru in veselja, ki ga prinaša Jezus Kristus. Kdor ima v srcu Boga, ima nekaj, kar lahko deli drugim ljudem. Želim, da bi ta mir in božjo ljubezen delili tudi drugim in da bi se to uresničevalo vse naslednje leto.

Tanja Lovšin, 5.d

Učenci OŠ dr.FRANCE PREŠEREN iz Ribnice so v literarnem krožku pod mentorstvom Sonje Pucer postali že pravi mali pesniki in pisatelji. Da to res drži, se lahko prepričate ob branju sledečih prispevkov

**OBISKALI SMO
KNJIŽNI SEJEM**

Vponedeljek, 18. novembra, smo se odpravili na izlet v Ljubljano.

Naš namen je bil obiskati knjižni sejem v Cankarjevem domu.

Tja smo prispeli še pred deveto uro in sejem še ni bil odprt. Malo smo počakali in že je prišel vljuden gospod, ki nam je odklenil vrata.

V vrsti smo odšli na hodnik, kjer so bile razstavljene knjige. Veliko knjig je bilo za odrasle, otroke in mladino. Videli smo tudi šolske učbenike in kmetijske priročnike. Nas - mlajše obiskovalce, so povabili v dvorano B, kjer so nastopili Kajetan Kovič, Miha Mate, Boris A. Novak in drugi.

Pred dvorano so prodajali knjige. Ko smo se po koncu programa, ki so ga pripravili za nas, zopet zbrali, smo odšli v Maximarket. Dogovorili smo se, da se dobimo ob 10. uri in 45 min.

Ko smo se zbrali in pripravili za odhod, smo ugotovili, da dva člana naše skupine manjkata. Bili smo v skrbeh in odšli smo na avtobusno postajo, ker smo mislili, da sta pogrešana učenca morda tam. In res sta bila.

Vsi smo bili veseli, da se je vse dobro izteklo, in veselih obrazov smo odšli domov.

Preživeli smo lep in prijeten dan ob knjigah in še v šolo nam ni bilo treba!

Špela Govže, 6.a

DOBRO DELO

Pred dnevi sem dobila od prijaznega soseda, ki je star in bolan, dvesto tolarjev. Dal mi jih je, ker mu vedno priskočim na pomoč.

Denarja sem bila zelo vesela. Zahvalila sem se mu in odšla domov. Po poti sem se spraševala, kaj neki bodo rekli starši. Ko sem jim povedala o denarju, so se najprej vsi začudili. Potem sem se pa morala odločiti, ali bom denar shranila ali ga bom komu podarila. Odšla sem v svojo sobo in razmišljala. V predalu sem imela še svojih štiristo privarčevanih tolarjev. Skupaj je bila to že kar lepa vsota. Vsega sama trenutno nisem rabila. Zato sem se odločila, da bom nekaj prispevala za hrvaške begunce, nakaj pa obdržala.

Naslednjega dne sem odšla k Rdečemu križu in jim predala denar in obleke, ki jih ne potrebujem več. Za prijaznost sem dobila še broško. Imela sem dober občutek, ker sem naredila dobro delo.

Anja Zbašnik, 5.c

VARČEVANJE

Varčevanje,
to ni goljufanje.
Če varčuješ
in denar shranjuješ,
ga dvigneš,
ko ga potrebuješ.

Ljubljanska banka
vam svetuje:
tam naložen denar
bogato se vam obrestuje!

Lahko je tolar ali dva,
varčujmo, kar se da.
Energija, surovine in denar,
zdravje je že božji dar.

Kaj mar mi ves denar,
ki sveta je vladar.
To rešena je zanka:
človekovo je zdravje prava
banka.

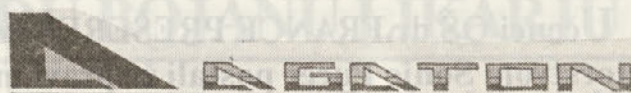
Tina Žurga, 5.e

NAROBE SVET

Nekega dne sem šel na potep. Srečal sem žival z mačjo glavo in konjskimi kopiti, ki je mukala. Ustrašil sem se in zbežal v bližnjo trgovino. Tam so prodajali plesnive žemlje, sendviče z mišjimi repki in solato iz gnilih jajc. Prodajalka je imela namesto ust ptičji klun. V prodajalni pa je smrdelo kot v gnojni jami. Vsega mi je bilo dovolj, zato sem se odpravil v bližnji park. Tam pa je bila prava zmešnjava. Mame in očetje so se v peskovniku igrali s kanglicami in lopatkami.

Njihovi otroci pa so brali časopise in pletli jopice. Ni mi šlo v glavo, kaj se dogaja okrog mene. Stekel sem domov in hotel o tem vprašati mamo. Namesto nje pa je po naši kuhinji skakala opica in jedla moje najljubše piškote. Začel sem jokati in se skoraj utopil v svojih solzah. Takrat pa me je nekdo prav nežno pobožal. Na moji postelji je sedela mama. Vprašala me je: "Kaj si imel hude sanje?" Oddahnil sem si, saj so bile to le sanje.

Miha Oberstar, 5.e

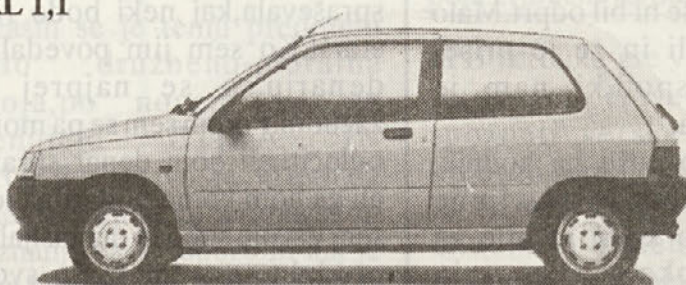
AVTOMOBILSKA IZLOŽBA

podružnica Ribnica Šeškova 42, tel. 861-488, fax: 860-653,
del.čas od 9h do 13h in od 15h do 18h, sobota od 9h do 12h

NA ZALOGI PO ZELO UGODNIH CENAH, DOBAVA TAKOJ

FIAT TIPO	1,6 DGT	20.900 DEM
VW GOLF CL	1,4L	26.400 DEM
OPEL ASTRA	1,6 iKAT	28.300 DEM
OPEL ASTRA CARAVAN	1,4; GLKAT	29.460 DEM
CALIBRA	2,0; 4X4 115 PS	50.680 DEM
RENAULT CLIO RL 1,1		19.320 DEM

V CENO SO VKLJUČENI
CARINA, DAVEK, PREVOZ!

RL 1.1 1108 cm³ 35 kW (49 pk). 3- en 5-deurs

ŠPORTNA ZVEZA RIBNICA PRIREJA 12. TRADICIONALNI TURNIR V MALEM NOGOMETU - "RIBNICA 91"

POKROVITELJ AVTOBUM KOČEVJE
NAGRADNI FOND 100.000,00 SLT

TERMIN:	Pričetek v soboto, 14.12.1991, ob 8.00 uri.
KRAJ:	ŠPORTNI CENTER RIBNICA
PRIJAVE:	ŠPORTNA ZVEZA RIBNICA, Kolodvorska 17 (ŽR 51310-678-19030) pismeno z dokazilom o plačilu ali na žrebanju, ki bo v petek 6.12.1991, ob 18.00 uri v ŠC Ribnica
PRIJAVNINA:	3.000,00 SLT
NAGRADE:	1. mesto: 40.000,00 SLT in pokal 2. mesto: 30.000,00 SLT in pokal 3. mesto: 20.000,00 SLT in pokal 4. mesto: 10.000,00 SLT in pokal Pokale prejme tudi najboljši strelec, vratar in igralec (od polfinala naprej). Izplačilo nagrad bo v gotovini takoj po turnirju. Višina nagrad je zagotovljena.
SISTEM:	Na izpadanje (cup sistem ⁹ , igra se po pravilih FIFA (4+1), tekma traja 2x20 minut brez odmora.
INFORMACIJE:	061/861-126 (dopoldne) IN 061/862-000 (popoldne).

IZŽREBANI REŠEVALCI NAGRADNE KRIŽANKE št. 11 - "COREL"

1. nagrada - VREDNOSTNI BON ZA 700,00 SLT - Ličen Marija, kidričeva 4, Kočevje
2. nagrada - VREDNOSTNI BON ZA 500,00 SLT - Smole Andrej, Podgorska 2, Kočevje
3. nagrada - VREDNOSTNI BON ZA 300,00 SLT - Staša Gregorsanec, Mestni log II/29, Kočevje

LJUDSKA UNIVERZA KOČEVJE

V mesecu decembru 1991 vpisuje:

- v tečaj VODENJA KNJIGOVODSKE EVIDENCE za obrtnike in mala podjetja
- v tečaj AEROBIKE
- v tečaj ŠIVANJA IN KROJENJA
- v tečaj STROJNEGA IN ROČNEGA PLETENJA
- v začetni tečaj ITALIJANŠČINE
- v tečaj KLEKLANJA

TRZO 30, Kočevje
tel.: 851 - 262
žiro račun SDK:
51300 - 603 - 16039

d.o.o.
GmbH

- * oskrbovanje gostincev in trgovcev z živili in neživili ter vsemi vrstami pijač, hitra dostava in zanesljiva poslovnost v trgovinah
JORAS, tel.: 861-530
BREG, tel.: 861-379
ŠPECARIJA ZIMZELEN, tel.: 863-348

PRESENEČENJE OB NAKUPU NAD 1000 SLT

- * trgovini BREG in ZIMZELEN sta odprti tudi ob nedeljah
- * grosistična prodaja pijač, tel.: 861-371
- * skladišče živil in neživil, tel.: 861-983
- * uprava Gornje Lepovče 111, te l.: 861-980, 861-981

ŠTERK ALOJZ

ekspres popravilo čevljev in izdelava ključev
KOČEVJE, Trg zboru odposlancev 1

- * popravilo vseh vrst obutve
- * popravila šolskih torb
- * menjava zadržev na škornjih, torbah, potovalkah
- * popravila usnejne konfekcije
- * izdelava nakupovalnih torb, pasjih ovratnic in povodcev, etuijev za ključe
- * izdelava vseh vrst ključev

KOVINOTEHNA

kovinar
kočevje

TRGOVINA d.o.o.
trgovina in storitve

Reška cesta 23, tel. (061) 853 - 621, fax (061) 851 - 613

NOVO ODPRTA TRGOVINA VAM NUDI:

- * instalacijske materiale (vodovod, centralno ogrevanje, elekrika)
- * sanitarno keramiko in ploščice
- * vijake
- * črno in barvno metalurgijo (pločevina, profil)
- * gradbeni material

PONUDBA STORITEV:

- * brezplačna montaža za določene vrste blaga pri plačilu z gotovino
- * strokovno svetovanje o nakupih, montaži in uporabi določenih vrst blaga s področja vodovodnih instalacij, vseh načinov centralnega ogravanja, krovsko kleparskih, ključavničarskih in delno gradbenih del: vsak četrtek od 17. - 18. ure
- * izdelava, dobava in montaža krovsko kleparskih in ključavničarskih izdelkov
- * dostava na dom

Avtoservis HENIGMAN

Obrtniška 2, Dolenja vas
tel.: 864 - 118

Servisiranje v garancijskem roku za

RENAULT HYUNDAI

in servisiranje za ostala vozila

- * kleparska popravila
- * kemično čiščenje sedežnih prevlek in oblog
- * avtozaščita
- * avtovleka
- * prodaja rezervnih delov in dodatne opreme za vozila RENAULT in HYUNDAI
- * prodaja vozil RENAULT

nami

Kočevje

Bližajo se prazniki in z njimi trenutki, ko obdarimo svoje drage. V Nami Kočevje so na stežaj odprta vrata vsem, ki iščete primerno darilo. Odložite torej skrbi in se prepustite naši oskrbi. Ponudili Vam bomo igrače, različne čokoladne figurice, nakit, kozmetiko, izdelke drobne galanterije, oblačila in vrsto okraskov za novoletno jelko.

**KDOR IŠČE, TA NAJDE ...
V NAMI.**

II 470 453 1991

920162322, 15

COBISS

- prodaja gradbenega materiala
- pridobivanje gramoza vseh granulacij z dostavo
- stanovanjska zadruga (triodstotna provizija, vpisnina 50,00 din)

NOVO !

brezplačna dostava na dom z razkladanjem paletiranih izdelkov

VSE NA ENEM MESTU, HITRO IN OB VSAKEM ČASU!

Mercator TRGOPROMET

Trgovinsko podjetje
Kočevje, Ljubljanska 18, d.d.

tel.: 851 - 136, telefax: 851 - 135

NE PREZRITE !

Tudi decemberska **nagradna akcijska prodaja** v vseh 30-ih trgovinah našega podjetja že poteka.

Nagrade tega meseca so :

1. pralni stroj Gorenje 405 BM
 2. motorna žaga HUSQUARNA 61 FF
 3. kasetofon SONY CFS-W 410 S
 4. multipractic SPECIAL UK 110
- in še in še manjših nagrad.

Oglasite se v naših trgovinah, da se boste seznanili s številnimi prijetnimi ugodnostmi, ki jih vam pri nakupovanju v naših prodajalnah nudimo.

Za vaš cenjeni obisk se priporočamo !

DOBRE STVARI SE PRI MERKATORJU DOBI !

Mercator Jelka

Trgovinsko podjetje
Ribnica, Šeškova 52, d.d.

tel.: 862 - 027, telefax: 861 - 176

VAM NUDI:

- za nakup prehrabnega blaga nad 1.000,00 SLT kupon za nagradno žrebanje, ki bo 23.12.1991 ob 16.00 uri v Blagovnici
- popuste od 5 - 20% na določene vrednosti blaga pri gostovinskem plačilu
- barvne televizorje Gorenje že od 26.865,50 SLT dalje
- tople bunde in puhovke že od 4.500,00 SLT dalje

**VARČEVALCEM NUDIMO UGODNE
OBRESTI ZA MESEC DECEMBER:**

	letna obrestna mera	mesečna obrestna mera
na vpogled	531,26%	16,94%
vezava nad en mesec	667,71%	18,90%
vezava nad tri mesece	682,76%	19,10%